
Adwokaci posłowie na Sejm PRL VII kadencji

Palestra 20/4-5(220-221), 82-84

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jedynie, aby w konsekwencji przedłużyć jego nieuchronne cierpienia. Jeżeli więc postawa Ryszarda Bielczyka była postawą słuszną, przynajmniej z punktu widzenia moralnego, to przepis prawa, który neguje tę postawę, jest absurdem i należy go czym prędzej uchylić, zezwalając każdemu człowiekowi na podjęcie swobodnej decyzji o ratowaniu bądź nieratowaniu samobójcy tego lub innego rodzaju. Znajdą się być może i tacy widzowie, którzy skłonni będą uznawać czyn Bielczyka za rodzaj odwagi, a nawet — bohaterstwa.

Aby zaakceptować ten czy inny pogląd, należy rozpatrzyć sprawę w kategoriach moralnych. Jest rzeczą oczywistą, że powszechnie przyjętym i ludzkim odruchem jest udzielenie pomocy każdej cierpiącej istocie, i to nawet wtedy, gdy pomoc ta okazałaby się spóźnioną lub nieprzydatną z różnych względów. Wynika to z faktu, że ludzie naszego wieku mają, a przynajmniej powinni mieć świadomość tego, że są członkami zbiorowości pomagającej sobie nawzajem i rządzącej się zasadami humanizmu. Gdy o tym zapominają — wytwarzają stan społecznie szkodliwy, który w określonych warunkach staje się przestępstwem, a w każdym razie stanem godnym potępienia przez większość społeczeństwa. Ryszard Bielczyk znał te zasady. Nie był on również pozbawiony naturalnego odruchu, próbując konającemu bratu udzielić pomocy. Dopiero w chwilę potem wykazał niezdecydowanie i ostatecznie pomocy tej nie udzielił. Bielczyk, składając wyjaśnienia przed sądem nie miał, jak się wydaje żadnych wątpliwości co do swojej winy nie tylko w rozumieniu prawa, ale także w kategoriach moralnych. Przyznając, że podjęcie przez niego jakiegokolwiek decyzji nie było rzeczą łatwą, nie można nie zauważyć tego, że Bielczyk nie miał żadnych moralnych uprawnień do rozstrzygnięcia o losach swego brata. Bielczyk celowo i świadomie wyrzekł się ludzkiego i naturalnego odruchu ratowania umierającej istoty i dlatego też, moim zdaniem, wina jego pojmowana w kategoriach moralnych jest również ewidentna.

W tym miejscu przychodzi na myśl dalsze refleksje: czy Bielczyk (którego przecież nie mogę nazwać bohaterem) nie znajdzie naśladowców, którzy po obejrzeniu filmu będą sobie usurpowali prawo moralne do decydowania o losach wszystkich samobójców i dojdą do zbyt uproszczonego wniosku, że w ogóle nie warto ich ratować. Skoro życie ludzkie pozostaje w rękach każdego człowieka i skoro człowiek decyduje się przestać żyć, to czy warto mu w tym przeszkadzać? Takie mogą być praktyczne konsekwencje filmu. Z tych przyczyn nie mogę zaakceptować ani słuszności postawy Bielczyka, ani ewentualnego podtekstu filmu, gdyż sprzeciwia się to zarówno prawu karnemu, jak i mojemu poczuciu moralnemu.

SYLWETKI

Adwokaci-posłowie na Sejm PRL VII kadencji

Według ogłoszonego w dniu 23 marca br. obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej — w wyborach przeprowadzonych w dniu 21 marca br. zostali wybrani na posłów do Sejmu PRL VII kadencji następujący adwokaci:

z okręgu wyborczego nr 48 w Piotrkowie Trybunalskim

— Maria Budzanowska (członek ZA Nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim),
z okręgu wyborczego nr 5 w Warszawie Praga-Południe

— Andrzej Bondarewski (członek ZA w Otwocku),
z okręgu wyborczego nr 68 we Wrocławiu

— Franciszek Sadurski (członek ZA Nr 4 w Warszawie).

Poniżej podajemy notatki biograficzne dotyczące wybranych posłów.

1.

ADWOKAT MARIA BUDZANOWSKA urodziła się 16 kwietnia 1930 r. w Grodnie, w rodzinie inteligenckiej. Studia prawnicze ukończyła na Wydziale Prawa Uniwersytetu Łódzkiego w roku 1952, uzyskując stopień magistra praw.

W latach 1951—1953 była młodszym asystentem Zakładu Polityki Kryminalnej Wydziału Prawa UŁ.

Po ukończeniu aplikacji adwokackiej w roku 1957 została wpisana na listę adwokatów Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Łodzi z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim.

Od 1957 roku do chwili obecnej adw. Maria Budzanowska wykonuje zawód w Zespole Adwokackim Nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim.

W samorządzie adwokackim pełniła w latach 1970—1973 funkcję zastępcy kierownika Zespołu, członka Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej, a obecnie jest członkiem Komisji Rewizyjnej Naczelnej Rady Adwokackiej.

Adw. Maria Budzanowska, poczynając od 1941 r., brała czynny udział w walce przeciwko okupantowi hitlerowskiemu na terenie Warszawy jako łączniczka wojskowej organizacji polskiej, a następnie Armii Krajowej. Walczyła również w powstaniu warszawskim. W dniu 1 września 1944 r. została odznaczona Krzyżem Walecznych. Po upadku powstania przebywała w obozie w Pruszkowie.

Od roku 1945 jest członkiem ZBOWiD. W organizacji tej pełni szereg poważnych funkcji: w latach 1961—1971 — przewodniczącej Powiatowego Sądu Koleżeńskiego, w latach 1972—1975 — wiceprezesa Zarządu Powiatowego, a od sierpnia 1975 roku jest członkiem Zarządu Wojewódzkiego ZBOWiD w Piotrkowie Tryb.

Od 1965 roku adw. Budzanowska jest członkiem Stronnictwa Demokratycznego. Pełniła funkcje członka Prezydium Miejskiego i Powiatowego Komitetu w Piotrkowie, w latach 1971—1975 — przewodniczącej Prezydium tegoż Komitetu, a obecnie jest przewodniczącą Wojewódzkiego Komitetu SD w Piotrkowie Trybunalskim i członkiem Prezydium Centralnego Komitetu tegoż Stronnictwa.

Poczynając od 1973 roku pełniła obowiązki zastępcy przewodniczącego WRN w Piotrkowie Trybunalskim.

Adw. Maria Budzanowska jest aktywną działaczką społeczną. Bierze czynny udział w pracach Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej (ma Złotą Honorową Odznakę PKPS), a ponadto w pracach Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (ma srebrną Honorową Odznakę PTTK).

Adw. Maria Budzanowska została odznaczona Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Partyzanckim, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Medalem za Warszawę, Medalem 30-lecia PRL, Medalem 30-lecia Wymiaru Sprawiedliwości PRL, otrzymała też Odznakę Grunwaldzką, Honorową Odznakę Województwa Łódzkiego, Odznakę Zasłużonego Działacza Frontu Jedności Narodu.

Maria Budzanowska pełni w Sejmie funkcję wiceprzewodniczącej Komisji Prac Ustawodawczych Sejmu.

2.

ADWOKAT ANDRZEJ BONDAREWSKI urodził się dnia 21.V.1938 r. w Warszawie. Ojciec był adwokatem. W 1940 r. zamieszkał z rodziną w Otwocku. W 1954 r.

wstąpił do Związku Młodzieży Polskiej i należał do niego aż do chwili jego rozwiązania. W 1955 r. rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. W czasie studiów był jednym z organizatorów koła Młodych Prawników; współpracował w tym czasie z redakcją „Prawa i Życia”.

W 1958 r. zorganizował w Otwocku Klub Wodny przy Lidze Przyjaciół Żołnierza i został wybrany prezesem tego Klubu. Został też powołany do Wojewódzkiego Zarządu LPŻ. W 1960 r. ukończył studia, uzyskując dyplom magistra prawa. W dniu 11.V.1961 r. został wpisany na listę aplikantów adwokackich, a w dniu 9.VII.1964 r., po egzaminie adwokackim, został wpisany na listę adwokatów z siedzibą w Otwocku, gdzie dotychczas wykonuje praktykę adwokacką w miejscowym Zespole Adwokackim Nr 1.

Od 1961 r. adw. Bondarewski jest aktywnym członkiem Stronnictwa Demokratycznego: prezesem Komitetu Miejskiego w Otwocku i wiceprzewodniczącym Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Otwocku.

3.

ADWOKAT FRANCISZEK SADURSKI urodził się 25.IX.1914 r. w Końskowoli, pow. puławskiego w rodzinie chłopskiej. Od 1929 r. był członkiem Związku Młodzieży Wiejskiej, a w latach 1935—1939 — prezesem Powiatowego Związku Młodzieży Wiejskiej. Szkołę średnią ukończył w 1933 r. w Puławach, studia wyższe zaś na Wydziale Prawa i Nauk Ekonomicznych KUL w Lublinie w latach 1934—1938.

Kampanię wrześniową 1939 r. odbył w 3 pułku artylerii lekkiej na stanowisku oficera ogniowego baterii.

W okresie okupacji był współorganizatorem Batalionów Chłopskich na Lubelszczyźnie, m.in. pierwszym komendantem BCh. na powiat lubelski oraz redaktorem naczelnym pisma konspiracyjnego „Orle Ciosy”. Za prace te i za udział w Ruchu Oporu otrzymał awans na stopień majora oraz odznaczenia: Krzyż Walecznych, Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami, Krzyż Grunwaldu III kl. i Krzyż Partyzancki.

Rozpoczętą w 1939 r. aplikację sądową ukończył dopiero po wyzwoleniu, po czym, po odbyciu aplikacji adwokackiej i złożeniu egzaminu adwokackiego w 1948 r. rozpoczął praktykę adwokacką w Warszawie, którą wykonuje (z 2,5-letnią przerwą spowodowaną powołaniem na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości) dotychczas. Adwokat Sadurski jest członkiem ZA Nr 4 w Warszawie. W latach 1951—1957 był sekretarzem Naczelnej Rady Adwokackiej, w latach 1959—1964 — prezesem NRA, a w latach 1964—1969 — prezesem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy NRA.

Przez dwie kadencje adw. Sadurski był posłem na Sejm PRL, sekretarzem Klubu Poselskiego ZSL. Brał w tym czasie udział w pracach Unii Międzyparlamentarnej.

Za działalność społeczno-polityczną odznaczony został Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi. Krzyżem Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, a ostatnio Orderem Sztandaru Pracy I klasy.

Adw. Sadurski jest aktywnym członkiem ZSL. W ZPP pełni funkcję wiceprezesa Zarządu Głównego.

W obecnej kadencji Sejmu adw. Sadurski jest członkiem Komisji Prac Ustawodawczych, przewodniczącym Komisji Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości oraz sekretarzem Klubu Poselskiego ZSL.